

Dkt. Robert Vannoy, Wafalme, Hotuba ya 13

© 2012, Dkt. Robert Vannoy, Dkt. Perry Phillips, Ted Hildebrandt

Eliya na Historia ya Ukombozi Mahubiri

Mapitio: Mahubiri ya Kihistoria ya Mfano na Ukombozi

Katika wiki yetu iliyopita tulijadili, kwa njia ya kinadharia, swali la kuhubiri kuhusu masimulizi ya kihistoria ya Agano la Kale. Lakini unaweza kusema kwamba tulichojadili kingetumika katika kuhubiri kuhusu masimulizi ya kihistoria kwa ujumla, Agano la Kale au Jipya. Unachukuliaje masimulizi ya kihistoria katika Biblia katika homiletiki? Kama unavyokumbuka, tulijadili njia mbili, hasa tukipuuza mbinu ya mafumbo. Tulijadili kisha mbinu ya mfano au ya kielelezo dhidi ya mbinu ya kihistoria ya ukombozi. Sidhani kama njia hizo mbili zina uhusiano wa pande mbili. Hiyo ni, hakika nadhani ni halali kupata vielelezo na mifano katika maisha ya waumini wa Agano la Kale kwa ajili ya maisha yetu wenyewe. Hata hivyo, ikiwa ndivyo tu tunavyofanya, sidhani kama tumetenda haki kwa masimulizi ya kihistoria ya Agano la Kale kwa sababu historia ya Biblia, iwe ya Kale au Agano Jipya, kimsingi inahusu ukombozi. Sababu ya historia kuwapo ni kwamba inatuambia kile ambacho Mungu alikuwa akifanya katika historia ili kuleta ufunuo na ukombozi. Kwa hivyo, inaonekana kwangu kwamba ikiwa tutasema kile Mungu anatuambia katika masimulizi haya ya kihistoria, tunapaswa kuzingatia mtazamo huo tunapajaribu kuelewa umuhimu wa masimulizi haya.

Eliya kupitia Mbinu ya Kihistoria ya Ukombozi Sasa, nilitaja wiki iliyopita, nilichotaka kufanya wiki hii ni kujaribu kuonyesha njia ya mbinu ya baadhi ya masimulizi haya kuhusu Eliya ambayo ingeangazia umuhimu wa kihistoria wa ukombozi. Nilikusudia kuleta kitabu. Kiko kwenye bibliografia yako ikiwa bado unayo bibliografia hiyo, nilitoa mwanzo wa kozi. Ukiangalia ukurasa wa tatu wa bibliografia hiyo kuna sehemu hapo inayoitwa "Matumizi ya Kihomiletiki ya Maandiko ya Simulizi ya Agano la Kale." Kuna maandishi mawili hapo yaliyoandikwa na Sydney Greidanus. Ya kwanza

niliyokuomba uisome , na hiyo ilikuwa sura ya tisa ya kitabu chake, *Mhubiri wa Kisasa na Maandishi ya Kale*, katika sura ya kuhubiri simulizi ya Kiebrania. Nadhani ukisoma utaona kitu cha umuhimu huu. Kuna mambo kadhaa katika kitabu hicho na katika sura hiyo ambayo singekubaliana nayo lakini nadhani kuhusu wazo hili kuhusu mtazamo wa kihistoria, na kuhubiri kuhusu masimulizi ya kihistoria, utapata nyenzo muhimu hapo. Ingizo la pili katika *Sola Scriptura: Matatizo na Kanuni katika Kuhubiri Maandishi ya Kihistoria* . Kwa kweli ni tasnifu yake iliyoandikwa katika Chuo Kikuu Huria cha Amsterdam yapata miaka ishirini iliyopita, kitu kama hicho. Hapo anajadili mjadala nilioutaja wiki iliyopita huko Uholanzi kuhusu aina hizi mbili za mahubiri, ya mfano dhidi ya ya kihistoria ya ukombozi, na anarudi nyuma na kuchambua mjadala mkali sana wenye makala nyingi kuhusu mabishano yanayoendelea na kurudi juu ya mbinu hizi. Na juzuu hiyo iko katika maktaba yetu. Makala mbili zinazofuata ni makala tu, moja ya Carl Trueman na nyingine ya C. Trimp zinazoshughulikia masuala yale yale na kutetea mbinu ya kihistoria ya ukombozi.

Ingizo la mwisho hapo ni kitabu hiki kinachoitwa *Mungu Wangu ni Yahweh* kilichoandikwa na MB Van't Veer, ambaye pia ni Mholanzi, ambaye anawakilisha upande wa kihistoria wa ukombozi wa mjadala huo miaka kadhaa iliyopita huko Uholanzi. Kitabu hiki ni mjadala wa hadithi ya Eliya katika Wafalme, kama unavyoona kichwa kidogo cha habari hii kinasema, "Eliya na Ahabu katika Enzi ya Uasi." Nadhani hiki ni kitabu muhimu sana. Tena, huwezi kukubaliana na kila kitu anachosema. Na anaingia katika ufafanuzi mkubwa katika kutoa baadhi ya mawazo yake ya jinsi mtazamo wa kihistoria wa ukombozi unavyopatikana katika maandishi haya. Sidhani kama hiki kiko katika maktaba yetu. Kimetafsiriwa kwa Kiingereza na kuchapishwa na mchapishaji wa Kanada anayelitwa Isaiah Press. Nadhani labda kinapatikana kupitia duka katika Vitabu Vikuu vya Kikristo; hapo ndipo nilipopata hiki ikiwa una nia ya kuangalia kitabu hicho. Ninachotaka kufanya usiku wa leo ni kutumia baadhi ya mawazo ya Van't Veer katika jinsi anavyoshughulikia baadhi ya masimulizi haya ya Eliya ili tu kukupa wazo la mbinu hiyo.

D. Nasaba ya Omri 1. Omri 2. Ahabu

... d. Kazi ya Eliya na Elisha

1. Kuonekana kwa Kwanza kwa Eliya – 1 Wafalme 1-6 Ukirudi kwenye muhtasari wetu, tutaanzia tulipoishia hapo wiki iliyopita. Tuko juu ya ukurasa wa pili “d” ni: “Nasaba ya Omri.” Nami nilijadili “1” “Omri” na sehemu ndogo hapo. “2” ni “Ahabu,” na nadhani nilijadili hapo utu wake, maisha yake, na tishio la ibada ya Baali. Hilo linatupeleka kwenye “d,” “Kazi ya Eliya na Elisha.” Na “1” hapo ni: “Kuonekana kwa Kwanza kwa Eliya, 1 Wafalme 17: 1-6.” Kwa hivyo tukianza wakati huo, hebu tuangalie nyenzo hii kutoka kwa mtazamo wa kihistoria wa ukombozi tukidhani kwamba unajaribu kutumia nyenzo hii kukuza mahubiri. Tutafanya hivi kwanza kwa mstari wa kwanza tu wa 1 Wafalme 17 ambapo unasoma, “Basi Eliya Mtishbi kutoka Tishbi wa Gileadi akamwambia Ahabu, ‘Kama Bwana, Mungu wa Israeli, aishivyo, ambaye ninamtumikia, hakutakuwa na umande wala mvua kwa miaka michache ijayo, ila kwa neno langu.’” Sasa katika mjadala wa Van’t Veer kuhusu andiko hilo anatumia mada, “Mungu ni mwaminifu kwa agano lake hata watu wake watakapoliacha agano.” Kwa maneno mengine, kwa mtazamo wa Van’t Veer andiko hili kimsingi linatuambia hivyo. Unapoona katika 1 Wafalme 17:1 kwamba Eliya anamkabili Ahabu na kusema, “Kama Bwana, Mungu wa Israeli, aishivyo, ambaye ninamtumikia, hakutakuwa na umande wala mvua katika miaka michache ijayo, ila kwa neno langu,” Mungu ni mwaminifu kwa agano lake hata wakati watu wake wanapoliacha agano.

Jambo ambalo Van't Veer anabainisha ni kwamba wakati wa Ahabu na Yezebeli pia ni wakati wa Eliya. Unaona mwisho wa mstari wa 16 umetuambia kuhusu Ahabu na jinsi utawala wake ulivyokuwa mwovu, na kisha ghafla unapofika 17:1, Eliya anaonekana kutoka karibu bila kutarajiwa, naye yuko pale na anakabiliana na Ahabu. Kwa hivyo wakati wa Ahabu pia ni wakati wa Eliya. Van't Veer anapendekeza kwamba katika watu hawa wawili, Ahabu na Eliya, umeonyesha kinyume. Unafahamu neno hilo kinyume. Na ni kinyume kilichopo katika uwakilishi mwingi katika historia ya Biblia. Unaiona kama kinyume kati ya ufalme wa Mungu na ufalme wa Shetani. Iangalie katika umbo lake la msingi zaidi, kinyume kati ya ufalme wa Mungu na ufalme wa Shetani. Ni

kinyume kati ya ukweli na uongo, kati ya imani na kutoamini. Unarudi Mwanzo 3, na ni kati ya uzao wa nyoka na uzao wa mwanamke. Tunapoingia katika wakati wetu, ni kinyume kati ya kanisa na ulimwengu. Lakini ni vita vile vile vinavyoendelea kati ya ufalme wa Mungu na ufalme wa Shetani. Kwa hivyo katika takwimu hizi una kinyume hicho, na mstari umechorwa kwa ukali. Kutakuwa na mgongano na vita.

Umuhimu wa Ahabu Kwa hivyo sura iliyotangulia ambapo Ahabu anaonyeshwa inatoa picha nyeusi. Lakini sasa kuna kipengele kipya kwenye picha kwa sababu kuna Eliya kwenye picha. Kuna nafasi iliyotolewa kwa maelezo ya wakati huu maalum katika kipindi cha ufalme wa historia ya Israeli. Ninachomaanisha kwa nafasi ni kiasi cha nyenzo ambacho kimetengwa kwa wakati huu maalum. Nadhani inasisitiza kwamba kinyume hiki ni muhimu katika historia ya ukombozi kwa sababu wakati wa Ahabu na nyumba ya Ahabu ni kipindi kifupi cha wakati, unapoangalia kipindi cha Agano la Kale, au kipindi cha Ufalme wa Israeli, kwa ujumla. Ni chini ya moja ya kumi ya wakati kutoka Daudi hadi utumwani. Lakini maelezo ya wakati huo yanachukua takriban theluthi moja ya vitabu vya 1 na 2 Wafalme. Una maelezo marefu ya kipindi hiki cha wakati. Ni wakati muhimu. Katika siku za Ahabu Israeli walimwacha Bwana na kugeukia miungu mingine. Waliacha agano. Ni hatua muhimu ya mabadiliko katika historia yao. Umuhimu wa Ahabu katika historia hii ni kwamba anaiweka Israeli kwenye njia panda na kisha kwa makusudi akawaongoza kwenye njia ya maafa. Alitawala, bila shaka, katika Ufalme wa Kaskazini, lakini ushawishi wake haukuishia tu kwenye Ufalme wa Kaskazini. Ukiangalia 2 Mambo ya Nyakati 21:6, unasoma hapo kuhusu Yehoram, mfalme wa Yuda, wa Ufalme wa Kusini: “Alitembea katika njia za wafalme wa Israeli kama vile nyumba ya Ahabu ilivyokuwa imefanya. Kwa maana alioa binti wa Ahabu. Alifanya maovu machoni pa Bwana.” Kwa hivyo ushawishi wa Ahabu ulitumika kusini. Na Yehoram alitembea katika njia ya nyumba ya Ahabu. Alikuwa na binti wa Ahabu kama mke, na bila shaka, huyo ni Athalia ambaye, angalau labda, alikuwa binti wa Ahabu na Yezebeli. Haijasemwa waziwazi. Lakini baadaye unakumbuka Athalia alijaribu kuifuta nasaba ya kifalme ya Daudi huko Yuda na karibu akafanikiwa kufanya hivyo

isipokuwa kwa ulinzi wa Bwana wa nasaba hiyo. Kwa hivyo Ahabu anawakilisha hatua muhimu ya mabadiliko. Ni wakati muhimu, lakini wakati huo Mungu ni mwaminifu kwa agano lake hata wakati watu wake walipoacha agano kwa sababu Mungu alimtuma Eliya.

Kile Eliya alichofanya ni kutangaza mzozo ambao Mungu alikuwa nao na watu wake. Alifanya hivyo katika kutangaza hukumu ya ukame. Kwa hivyo una mada hiyo, Mungu ni mwaminifu kwa agano lake hata wakati watu wake wanaacha agano. Tunaona kwamba kwa njia kadhaa kwanza kabisa kuacha agano kunaonyeshwa katika Ahabu.

Dhambi ya Ahabu ya Usawazishaji Dhambi ya Ahabu ilikuwa nini? Nadhani unaweza kusema kwamba dhambi yake ilikuwa usawazishaji. Usawazishaji kimsingi ni kushindwa kudumisha upingamizi. Kwa hivyo tulizungumza hapo awali kuhusu upingamizi huo kati ya ufalme wa Mungu na ufalme wa Shetani, kati ya ukweli na uongo. Usawazishaji ni kushindwa kudumisha upingamizi. Ahabu alikuwa mtawala wa kitheokrasi. Alitakiwa kuwa mfalme wa agano. Lakini alimpa Baali na Ashera mahali pa ibada rasmi katika mji wake mkuu, Samaria, katika Ufalme wa Kaskazini, karibu kabisa na ibada ya Bwana. Huo ni ukiukaji wa amri ya kwanza, "Usiwe na miungu mingine ila mimi." Na ukivunja amri ya kwanza, unavunja amri zote kwa sababu kuna maana kwamba amri zingine zote hutegemea amri ya kwanza. Kwa hivyo anabatilisha sheria nzima. Anaingiza ibada ya kipagani katika Ufalme wa Kaskazini.

Kitendo chake kilikuwa tofauti na chochote kilichokuwa kabla yake. Unasoma katika 1 Wafalme 16:30, "Ahabu mwana wa Omri alifanya maovu mengi machoni pa Bwana kuliko wote waliomtangulia." Unaweza kufikiria wakati wa Sulemani na kuna kufanana fulani kwa maana kwamba moyo wa Sulemani uligeuzwa mbali na Bwana kuelekea mwisho wa utawala wake. Alijenga mahekalu kwa ajili ya miungu hii mingine huko Yerusalemu. Lakini kuna tofauti: hiyo haikuwa tabia ya utawala wake wote. Anaonekana polepole kuingia katika hilo. Hapa tuna uchaguzi wa makusudi wa sera na Ahabu.

Lakini karibu cha kushangaza kinachofanya hali kuwa mbaya zaidi ni kwamba Ahabu alisita kuendelea mbele. Kwa maneno mengine, hakutaka kuondolewa kabisa kwa

ungamo la "Bwana ndiye Mungu wetu." Hakutaka kubadilisha ungamo la Israeli kutoka "Bwana ndiye Mungu wetu" hadi "Baali na Ashera ndio miungu yetu." Hakutaka kufanya chaguo hilo. Kwa maneno mengine, hakutaka kinyume ambapo mmoja alimtenga mwingine. Alitaka wote wawili. Alitaka Baali karibu na Yahweh. Kwa maneno mengine, alitaka upatanishi. Kwa maana hiyo unaweza kusema mtazamo wa Ahabu ulikuwa hatari zaidi kuliko wa Yezebeli. Yezebeli alitaka kufuta ibada ya Bwana. Ahabu alitaka kuwaweka wote wawili. Ni msimamo wa udanganyifu na hatari zaidi, nadhani.

Kwa hivyo dhambi ya syncretism ilikuwa dhambi ya Ahabu. Syncretism ni muungano wa imani zinazokinzana. Syncretism inajaribu kufuta mistari ambayo Mungu alikuwa amechora karibu na watu wake. Na ukirudi nyuma katika historia ya Agano la Kale katika siku za Ibrahimu, Bwana alichora mistari kati ya watu wa agano na watu wengine. Kumbuka, alimtoa Ibrahimu kutoka kwa watu wake, kutoka nchi yake, kutoka kwa miungu yao. Hiyo ni Yohanna 24, mistari ya 2 na 3, na akamleta Ibrahimu kwenye nchi mpya na kwenye uhusiano mpya na Mungu mmoja aliye hai na wa kweli, Mungu wa agano. Hii ilifanyika ili uzao wa Ibrahimu usimame mbali na dhidi ya watu wengine na miungu yao. Waisraeli wakawa watu wa pekee wa Mungu, milki yake binafsi, ufalme wa makuhani, taifa takatifu. Walikuwa njia ambayo kazi ya ukombozi ya Mungu ingetimizwa. Ahabu alitaka kufuta mistari huo ambao Mungu alikuwa amechora karibu na watu wake.

Syncretism ya Kisasa Kwa hivyo nadhani kutoka kwa mtazamo huo unaweza kusema kwamba wito wa watu wa Mungu wakati huo, na vile vile sasa, kanuni hiyo bado haijabadilika. Wito wa watu wa Mungu wakati huo, na vile vile sasa, ni kuishi kulingana na kinyume ambacho neno la Mungu limeweka duniani. Sasa, leo hatuishi tena katika mfumo wa kitheokrasi hivyo mistari huo wa utengano kati ya watu wa Mungu na ulimwengu haujachorwa leo kwa misingi ya kitaifa, kikabila, au kisiasa kama ilivyokuwa katika kipindi cha Agano la Kale. Hata hivyo, mistari bado upo kati ya ufalme wa Mungu na ufalme wa Shetani, watu wa Mungu na wale ambao sio. Na dhambi ya syncretism bado inafanyika. Inaweza kuchukua maumbo tofauti leo kuliko ilivyokuwa wakati wa

Eliya na Ahabu, lakini ni tatizo halisi, la sasa.

Tunaishi katika kile kinachoitwa wakati wa baada ya Hegelian. Hegel alikuwa mwanafalsafa wa Ujerumani ambaye alisema, kwa ufupi, kwamba una nadharia; na kisha kinyume kinakua na hicho kinatatuliwa kwa usanisi ambao kisha huunda kinyume kingine, na mchakato unaendelea na kuendelea. Kile ambacho wazo hilo lilimaanisha kifalsafa kilikuwa upatanishi - huna kanuni kamili. Kanuni kamili zimetoweka, na tunaishi katika wakati ambapo mawazo ya ulimwengu wa magharibi yanaathiriwa sana na aina hiyo ya wazo. Hakuna kanuni kamili ikiwa tutafafanua upatanishi kama kufuta mistari ambayo Mungu amechora karibu na watu wake. Nadhani hiyo hakika ni tatizo linaloendelea leo, tofauti hii yote kati ya kanisa na ulimwengu, kati ya waumini na wasioamini. Nadhani kama vile katika Israeli ya Kale, tunapaswa kuzingatia ukweli kwamba tumeitwa kudumisha kinyume na kufanya hivyo katika jinsi tunavyoishi na jinsi tunavyounda maadili yetu, na kadhalika. Lazima tuheshimu mipaka ambayo Mungu ameweka karibu na watu wake. Hatupaswi kuacha dhana ya kibiblia ya ukweli na mistari inayochora. Kwa hivyo Mungu ni mwaminifu kwa agano lake hata wakati watu wake wanaacha agano. Kuacha agano kunaonyeshwa kwa ufupi katika Ahabu.

Uaminifu wa Agano la Mungu Unaonyeshwa katika Eliya Pili, uaminifu wa agano la Mungu unaonyeshwa katika Eliya. Katika msingi huo wa kile Ahabu alichowakilisha, ghafla hapa Eliya anaonekana bila kutangazwa. Hakuna utangulizi, hakuna taarifa iliyotolewa kuhusu historia yake, ilikotoka. Inasomeka tu, "Sasa Eliya Mtishbi alimwambia Ahabu." Inashangaza kwamba jina lake, Eliya, ni mahubiri yenyewe. Jina lake ndilo ujumbe wa maisha yake kwa sababu "Eliya" inamaanisha "Mungu wangu ni Yahweh." Hiyo ndiyo kichwa cha kitabu cha Van't Veer: *Mungu wangu ni Yahweh*, ndivyo Eliya anavyomaanisha. Naam, nasema jina lake ndilo ujumbe wa msingi ambao Eliya aliwaletea watu wa Mungu wakati huu; ilikuwa "Bwana ndiye Mungu wetu." "Mungu wangu ni Yahweh," ndivyo jina lake linavyomaanisha. Unajua ukitenganisha vipengele viwili vya jina kwa Kiebrania, kwa kweli vitatu kwa sababu kiambishi tamati cha kiwakilishi "Mungu," El, ni "Mungu wangu ni Yahweh." Kwa hivyo jina hilo ni

ujumbe wake. Na jina lake ndilo ambalo Israeli ilihitaji kukumbushwa.

Sasa, tunaweza kuuliza swali, nguvu ya Eliya ilikuwa nini? Na nadhani katika maandiko yetu jibu lingekuwa kwamba aliomba uaminifu wa agano la Mungu. Alimwomba Mungu afanye kile ambacho alikuwa ameahidi tayari kwamba angefanya. Aliomba uaminifu wa Mungu, akamwomba Mungu afanye kile alichohidi kwamba angefanya. Eliya anakuja na kutangaza hukumu, na hukumu hiyo kwa kweli ni utekelezaji wa laana ya agano.

Kiungo cha Laana za Agano la Kumbukumbu la Torati Kumbuka wakati agano lilipoanzishwa, Bwana alisema, mkiwa mtiifu kutakuwa na baraka fulani; mkiwa hamtii, kutakuwa na laana fulani. Eliya alikuwa anafahamu agano hilo na masharti yake. Ukirudi kwenye Kumbukumbu la Torati 11:16, unasoma hapo, "Jihadharini, msije mkashawishika kugeuka na kuabudu miungu mingine na kuisujudia; hasira ya Bwana itawaka juu yenu, naye atafunga mbingu ili mvua isinyeshe, na ardhi haitatoa mazao." Hiyo ni Kumbukumbu la Torati 11:16 na 17.

Kumbukumbu la Torati 28:15-18: "Usipomtii Bwana, Mungu wako, wala usipofuata kwa uangalifu maagizo yake yote na amri zake ninazokuamuru leo, laana hizi zote zitakujia na kukupata. Utalaaniwa mjini na mashambani. Kikapu chako na chombo chako cha kukandia unga vitalaaniwa. Uzao wa tumbo lako utalaaniwa, na mazao ya nchi yako, na ndama wa ng'ombe zako, na wana-kondoo wa kundi lako. Utalaaniwa unapoingia na unapotoka."

Na kisha chini katika mstari wa 22 na unaofuata kuna orodha ndefu ya laana hapo. Unapofikia mstari wa 22, inasema, hoja ya kwanza: "Bwana atakupiga kwa ukavu na tauni, umeme na ukungu." Mstari wa 23: "Anga iliyo juu ya kichwa chako itakuwa shaba. Ardhi iliyo chini yako itakuwa chuma. Bwana ataiyeuza mvua ya nchi yako kuwa vumbi na unga." Kwa hivyo ni wazi kabisa kwamba ukame ulikuwa mojawapo ya laana za agano. Eliya alikuwa anajua hilo.

Tunachojifunza kutoka kwa Yakobo 5:17 ni kwamba Eliya, ambaye hatuambiwi hapa katika 1 Wafalme 17, lakini Yakobo 5:17 inasema kwamba "Eliya aliomba mvua

isinyeshe, mvua isinyeshe juu ya nchi kwa muda wa miaka mitatu na miezi sita.” Kwa maneno mengine, nguvu ya Eliya ilikuwa kwamba aliomba uaminifu wa agano la Mungu. Alimwomba Mungu afanye kile alichohadi kufanya, na hiyo ni kuzuia mvua. Sala ya Eliya ilikuwa sala ya imani kwa sababu ilikuwa na msingi katika neno la Mungu. Aliomba kwa ajili ya kutimizwa kwa maneno hayo katika Kumbukumbu la Torati. Sasa, nadhani katika hili tunakumbushwa nguvu kubwa ya sala. Sala ya uaminifu na ya bidii ya mtu mwenye haki, kama Yakobo 5 inavyosema, inafaa sana. Anamzungumzia Eliya. Eliya hapa aliomba, na Mungu akachukua hatua. Aliomba na kuomba uaminifu wa agano la Mungu akiomba ukame.

Katika jibu hilo, Bwana angewaonyesha Israeli nguvu ya Bwana dhidi ya udhaifu wa Baali, kwa sababu Baali alikuwa mungu wa asili. Kwa haki zote, kwamba matukio ya mvua yanapaswa kuwa ya ufalme wa Baali. Lakini Baali hakuwa na nguvu na hakuweza kuleta mvua. Kwa hivyo watu wanaonyeshwa kwamba Bwana ndiye Mungu wa kweli.

Omba na Ufanye Kazi

Sasa tunaishi, bila shaka, katika wakati tofauti na Eliya. Hali zetu ni tofauti. Ingawa nadhani kimsingi tunaweza kusema bado tuna jukumu la kudumisha kinyume, katika kufanya yote tuwezayo kuhifadhi mabaki waaminifu wa watu wa Mungu, na nguvu zetu zinapaswa kupatikana pale ambapo Eliya alikuwa. Na hilo, kwanza kabisa, ni muhimu kuwa na imani ya agano la uaminifu kwa Mungu. Ni rahisi kusahau hilo.

Lakini wakati huo huo, tunapaswa kukumbuka kwamba maombi si mbadala wa kazi na vitendo. Kuna mfumo wa Matengenezo unaorejea nyuma wakati wa Matengenezo kwa Kilatini. Ni "ora et labora," ikimaanisha "omba na ufanye kazi." Unaona kile Eliya alifanya. Aliweka miguu yake juu ya maombi yake. Hata haituambii katika 1 Wafalme hapa kuhusu maombi. Tunajifunza kuhusu hilo katika Yakobo pekee. Lakini alienda na akamkabili Ahabu na ujumbe. Kwa hivyo kutoka 1 Wafalme 17:1 kumbuka: Mungu ni mwaminifu kwa agano lake hata wakati watu wake wanaacha agano. Mungu anawahitaji wale wanaosimama katika mstari wa Eliya kuleta ukweli wa neno la Mungu ili kuhifadhi na kuimarisha mabaki na kupinga upatanishi wote. Hiyo ni kweli leo

kama ilivyokuwa katika siku za Eliya. Nguvu ya Eliya ilikuwa rufaa kwa uaminifu wa agano la Mungu, na hiyo ndiyo nguvu yetu tunapoomba na kufanya kazi na kudumisha kinyume hiki leo. Kwa hivyo hayo ni mawazo ya kuwakaribia 1 Wafalme, mstari huu wa kwanza wa sura ya 17, kutoka kwa mtazamo wa kihistoria wa ukombozi.

Sasa nataka kuendelea zaidi na hili tunapoelekea sehemu inayofuata. Katika mstari wa 2-6 tunasoma hapo, “Kisha neno la Bwana likamjia Eliya, ‘Ondoka hapa, elekea upande wa mashariki, ujifiche katika kijito cha Kerithi upande wa mashariki wa Yordani. Utakunywa maji ya kijito, nami nimewaamuru kunguru wakulishe huko.’” Kwa hiyo akafanya kama alivyomwambia Bwana. Alikwenda kwenye kijito cha Kerithi upande wa mashariki wa Yordani na kukaa huko. Kunguru walimletea mkate na nyama asubuhi na mkate na nyama jioni, naye akanywa maji ya kijito.”

2. Kufichwa kwa Eliya kuna Umuhimu wa Ufunuo – Kijito cha Kerithi Kwa hivyo mstari wa 2-6 mada ni: “Kufichwa kwa Eliya kuna Umuhimu wa Ufunuo.” Sasa tumeangalia tu katika mstari wa 1 kuonekana kwa Eliya. Kuonekana kwa Eliya akiwa na neno la Bwana kulikuwa na umuhimu wa ufunuo pia. Kama tulivyojaribu tu kuendeleza, kuonekana kwa Eliya kulikuwa ufunuo: wazo kwamba Mungu ni mwaminifu kwa agano lake hata wakati watu wake wanapoliacha agano. Lakini sasa unaona kutoweka kwa Eliya, angalau kutoka kwa mtazamo wowote wa umma, na kujificha kwake. Na nadharia hapa ni kwamba kujificha kwa Eliya pia kuna umuhimu wa ufunuo.

Mambo kadhaa ya kuzingatia: Kwanza, kujificha kwake kumeamriwa. Eliya alipotokea katika mstari wa 1, alikuwa amejichukulia jukumu la kuomba laana ya agano itekelezwe na kisha akamkabili Ahabu na tangazo la kuja kwake. Tunapofika mstari wa 2, hali ni tofauti kwa sababu hapa Mungu alitoa amri. Husomi amri yoyote kuhusiana na kitendo hicho cha kwanza, lakini hapa Mungu anatoa amri. Ilikuwa amri, bila shaka, tofauti kabisa na kile ambacho Eliya angeweza kushuku. Bila shaka alikuwa na hamu ya kuwaita watu warudi kwa Bwana na kuendelea na huduma ya hadharani. Lakini Mungu anasema nendeni nyikani. Kwa hivyo, kujificha kwake nyikani na kujificha kwake si kwa mtoro. Lakini ni kitendo cha mtumishi mtiifu wa Bwana. Bwana anasema nendeni,

ondokeni hapa, jifiche kwenye Kijito cha Kerithi mashariki mwa Yordani.

Maswali mengi huenda yalizuka akilini mwake. Je, nabii angeweza kutimiza kazi yake akiwa peke yake na waaminifu? Nifanye nini hapo? Je, kazi yake ya unabii ingeisha? Je, angeruhusiwa tu neno hili fupi kwa mfalme, tangazo la ukame? “Hakutakuwa na umande wala mvua isipokuwa kwa neno langu,” lakini licha ya maswali, umesoma katika mstari wa 5 alifanya kile ambacho Bwana alimwambia. Alikwenda kwenye Kijito cha Kerith. Kwa hivyo kujificha kunaamriwa.

Kuficha kwake ni ufunuo. Tunaweza kuuliza kwa nini alifukuzwa? Aliondolewa kutoka kwa watu na kutengwa na watu. Baadhi wamependekeza hili lilifanyika kwa ajili ya usalama wake. Tulisoma baadaye kwamba Yezabeli aliwatesa manabii, lakini hiyo ni baada ya matukio ya Mlima Karmeli. Unaweza kusema ingekuwa upumbavu kwa Ahabu kumuua kwa kuwa alisema hakutakuwa na mvua isipokuwa kwa neno lake. Ni neno lake pekee ndilo lingeweza kukomesha ukame. Kwa nini amuue? Sidhani kama ukijibu swali kwa nini alifichwa, usalama huo ndio ulikuwa sababu kuu. Bwana angemlinda. Kama hiyo ndiyo ilikuwa hoja pekee, kwa nini asingeweza kuwekwa na Obadia? Kumbuka, Obadia alilinda makundi haya ya manabii wengine wakati wa mateso ya Ahabu. Kwa hivyo hiyo haionekani kuwa sababu halali.

Lakini hapa Eliya ametengwa na watu wa Mungu, na kisha ataungwa mkono moja kwa moja na mkono wa Mungu bila ushirikiano wa watu wa Mungu. Kwa maneno mengine, hataungwa mkono na wengine, bali ataungwa mkono moja kwa moja na Bwana. Nadhani ukitafakari zaidi swali kwa nini kufichwa kwake, jibu zuri ni kwamba kufichwa kwake ni ufunuo, kama nilivyoona hapo. Ni ufunuo wa nini? Ni ufunuo kwamba ufunuo ulikuwa umekoma. Hiyo ndiyo inatuambia. Ufunuo umekoma. Kazi ya Eliya hapa sidhani kama, sidhani, kuonekana kama mfano, au mfano, wa mwamini kwa ujumla. Eliya alikuwa na kazi maalum. Alikuwa nabii. Alikuwa mbebaji wa neno la Mungu katika Israeli. Anapoenda Kerith, si mwamini tu anayeenda nyikani. Alikuwa mwamini, si hivyo tu. Ni neno la Mungu lenyewe linalokoma. Mungu anamwondoa msemaji wake miongoni mwa watu wake. Kujificha kwake kulikuwa ufunuo kwa maana hiyo: kujificha kwake kunatuambia kwamba ufunuo umekoma. Unaweza kuuita ufunuo,

lakini hiyo ni kutumia neno mara mbili hapo: ufunuo kwamba ufunuo umekoma. Kujificha kwake kunasema kwamba Mungu ataacha kuzungumza na watu wake kupitia nabii wake. Ili ukimya wa Mungu, unaweza kusema, kuondolewa kwa nabii kunaelekea kuthibitisha na kuimarisha hukumu.

Hapa kuna ukame huu, na sasa Mungu hasemi na yote. Mungu anazungumza kupitia hukumu tu. Kwa hivyo Mungu anapomtuma Eliya, nini kimetokea? Mungu anawatenga watu wake kutokana na utekelezaji wa neno lake. Lakini Bwana anamtuma Eliya kwenye kijito cha Kerithi. Ametengwa na watu, lakini yeye mwenyewe hajatengwa na neno la Mungu kama watu walivyokuwa kwa sababu Mungu anabaki katika mawasiliano na Eliya, na anamjali Eliya.

3. Umuhimu wa Utunzaji wa Mungu kwa Eliya Wakati wa Kujificha Kwa hivyo tuendeleo kwenye 3. "Umuhimu wa Utunzaji wa Mungu kwa Eliya Wakati wa Kujificha Kwake." Sasa ni hapa hapa ambapo mara nyingi hupata kifungu hiki kikitumika kama mfano wa utunzaji wa Mungu kwa watoto wake wote. Maana yake ni kwamba Mungu hatawaacha watoto wake wafe kwa njaa au kiu, lakini atawatuma kunguru wake ili kukidhi mahitaji yao. Kwa hivyo, Kerithi inakuwa ishara ya utunzaji wa Mungu wa kimiujiza na wa Mungu kwa watu wake. Kunguru wanawakilisha msaada usiotarajiwa wakati wa shida. Lakini fikiria hilo kwa muda. Je, hiyo ndiyo njia sahihi ya kuelewa ujumbe wa kifungu hiki? Je, Biblia inahidi kwamba Mungu atawalinda watoto wake kutokana na njaa na kiu kila wakati? Sidhani kama aina hiyo ya usomaji inawasaidia sana Wakristo wanaoteseka kweli—na wengi wanateseka. Wengi wako katika hali ambapo wana njaa na wana kiu, na Mungu hawatumii kunguru wake. Zaidi ya hayo, unasema nini kuhusu wale 7,000 huko Israeli ambao hawakuwa wamepiga magoti kwa Baali na walikuwa waaminifu kwa Mungu, na bado walikuwa katika wakati wa ukame na njaa, na walikuwa wakiteseka. Walikuwa na njaa, walikuwa na kiu. Kwa nini usiwatumie kama mfano badala ya Eliya?

Nadhani unapoweka tukio hilo katika muktadha wake katika historia ya ukombozi, tunapewa mtazamo bora zaidi. Eliya ni nabii; Eliya ndiye mbebaji wa ufunuo wa Mungu

kwa Israeli. Bwana anamtegemeza kwa sababu kazi yake haijakamilika bado. Bwana hufanya hivyo bila kujali watu kwa kuwa inakuwa wazi kwamba neno la Mungu halitegemei watu. Lakini watu wanategemea Neno. Kanuni unayoiona ikifanya kazi hapo inaweza kutumika kwetu pia kwa maana hii: kwamba mradi tu kazi yetu haijakamilika, Mungu atatujalia mahitaji yetu. Anaweza kufanya hivyo kwa njia za kawaida au kwa njia za ajabu, lakini mradi tu kazi yetu haijakamilika, Mungu atatutimizia mahitaji yetu. Lakini yote hayo pia ni kweli. Mradi tu mahitaji yetu yametimizwa na Mungu, tuna kazi ya kufanya katika utumishi wa Mungu. Na kazi hiyo ikikamilika, Mungu anaweza kutuchukua kwa vyovyote apendavyo. Inaweza kuwa kwa ugonjwa, uzee, lakini inaweza kuwa kwa njaa, labda kwa ajali, uasi, au njia yoyote ile. Kwa hivyo kuhifadhiwa kwa Eliya kwa siri kunamaanisha kuwa kazi yake bado haijakamilika.

4. Kujificha kwa Eliya Kunafichua Udhaifu Wake Mwenyewe na Kumwonyesha "aliye mkuu kuliko Eliya" - Yesu Kristo Nne, kujificha kwa Eliya kunafichua udhaifu wake mwenyewe na kumtaja "aliye mkuu kuliko Eliya" - Yesu Kristo. Nadhani tunaweza kuona kwamba katika yote Eliya anayoweza kufanya ni kuomba na kisha kutangaza haki. Aliomba laana ya agano, akatangaza kutekelezwa kwake, lakini kisha hakuwa na la kusema zaidi. Hakuweza kufuta laana ya agano. Angeweza kutaka utii, lakini hakuweza kutoa msamaha au uhalali. Hana msaada katika hilo; yeye ni kama Musa katika Kutoka ambapo Musa aliomba kuchukua adhabu ya watu juu yake mwenyewe ili kuondoa laana kutoka kwa taifa. Lakini haikuwezekana kufanya hivyo, kwani hilo lifanyike mtu aliye mkuu kuliko Eliya ni muhimu. Ili Eliya awaache watu chini ya laana ya agano wakiwa wametengwa na neno la Mungu. Hata hivyo yeye mwenyewe alifurahia baraka ya ushirika na Mungu kwa siri.

Sawa, hebu tuchukue mapumziko ya dakika kumi.

Imenukuliwa na Briana Thomas na Rebecca Brule
 Imehaririwa vibaya na Ted Hildebrandt
 Hariri ya mwisho na Dkt. Perry Phillips
 Imesimuliwa tena na Dkt. Perry Phillips

